

Képzések olvasók számára a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban
Pályázat önálló közgyűjteményi pedagógiai programok és nem formális és informális
oktatási programok kialakítására, megvalósítására

A Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjtemények Kollégium

2012. évi pályázati felhívására

Altéma kódszáma: 3559

A pályázat megvalósításának tervezett időtartama: 2012. szeptember 1- 2013. május 31.

A Központi Könyvtár képzései

I.Fiataloknak – általános iskolai és középiskolai tanulóknak

1.Népek, kultúrák, muzsikák – Zenés társadalomismereti foglalkozássorozat a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Zenei Gyűjteményében a középiskolák 10. és 11. évfolyamos diákjai számára

Időpontok: 2012. november 21., december 6., 2013. január 23., március 6., május 15.

Helyszín: Központi Könyvtár, Zenei Gyűjtemény

Népek, kultúrák, muzsikák címmel zenés néprajzi, társadalomismereti foglalkozássorozatot tartott Gulyás Anna - a középiskolai kulturális antropológiai alapú társadalomismeret órák tananyagtartalmának kidolgozója, az ELTE Kulturális Antropológia Tanszékének oktatásmódszertan- tanára, a Néprajzi Múzeum múzeumpedagógiai foglalkozásainak állandó munkatársa, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Népzeneárának munkatársa, népi énekes kulturális antropológus - a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Zenei Gyűjteményében. A foglalkozássorozaton 50 diák, a Képző- és Iparművészeti Szakközépiskola és Kollégium 10-11. évfolyamos tanulói és tanáraik vettek részt. Egy alkalom az Ethnosund Hangszerboltban került megtartásra, ahol mindenki többféle hangszert is kézbe vehetett, kipróbálhatta, megszólaltathatta azokat.

Az 5 alkalom során a diákok megismerkedhettek a különböző kultúrák világával, muzsikájával, ritmusgyakorlatokon vettek részt, dalokat tanultak, hangszerekkel ismerkedhettek meg, minden egyes alkalommal a témához kapcsolódó muzsikust is vendégül láttak.

Az órákról, foglalkozásokról általánosan elmondható, hogy mind a középiskolás diákok, mind tanáraik olyannyira élvezték az alkalmakat, hogy általánosan kifejezték igényüket a folytatásra. A kultúra különböző jelenségeit összefűző tantárgy, a muzsikaszó, az interaktív

gyakorlatok hatására a diákok bevonódnak, érdeklődnek, aktívan részt vettek a foglalkozásokon.

Összefoglalóan elmondható, hogy a foglalkozások legfőbb célja - a diákok megismertetése az ünnepek, rítusok társadalmi szerepével, a művészetek, s ezen belül kiemelten a muzsika társadalmi, pszichológia, szakrális funkcióival – sikeresen megvalósult. A különböző kultúrák példáit segítségül hívva, folyamatos zenei példákkal illusztrálva, interaktív gyakorlatokkal kísérve zajlottak a foglalkozások tudatosan kilépve a frontális előadás kereteiből.

2. Könyvtárban lenni jó! Olvasásfejlesztés és könyvtárhasználat hátrányos helyzetű fiatalok körében

Időpontok: 2013. április 29., május 13., 16., 27.

Helyszín: Központi Könyvtár, Fogadóterem, Sárkányos Gyerekkönyvtár

A programot Bozóki Gabriella magyar szakos gimnáziumi tanár és drámapedagógus, illetve Szombath Tibor szociális munkás tartotta.

Az esélyegyenlőség és a társadalmi igazságosság értékrendszere szükségessé teszi a különböző kultúrákhoz tartozó családok gyermekeinek felzárkóztatását, ami a csoporton belül az egyénhez alkalmazkodó bánásmódot, az egymás iránti tiszteletet, egymás segítségét, toleráns magatartás kialakítását, fejlesztését és serkentését teszi szükségessé.

A tanulási akadályozottság változó, változtatható állapot. A folyamatosan ható kiváltó okok feltárásával, ezek kedvező irányú befolyásolásával a tanulási akadályozottság részben megelőzhető, részben súlyosságának mértéke csökkenthető, melynek egyik hatékony eszköze, az olvasásfejlesztő program is.

A sajátos nevelési igényű, tanulásban akadályozott tanulók a kognitív funkciók sérülése miatt önállóan nem képesek a fejlettségüknek legjobban megfelelő tanulási technika elsajátítására, ezért különböző technikákkal, például drámapedagógiai módszerekkel hatékonyabban lehet eredményeket elérni. A foglalkozásokon cél, hogy a gyerek problémája megoldásához tudjon segítséget kérni, ismerje a segítség formáit is. A tanulás tanításában kiemelt feladat a tanulási motívumok és az épen maradt képességcsoport erősítése.

A foglalkozások témái, módszerei szolgálják, segítik a céltudatos feladat- és munkavégzést, fejlesztik a társas kapcsolatokat, erősítik a konfliktuskezelő feloldó magatartást, hozzájárulnak a szabályok, normák elfogadásához. A foglalkozások segítséget nyújtanak a kognitív képességek fejlesztésében, a verbális szint megerősítésében, a műveletek, feladatmegoldások menetének értelmezésében.

Összesen 20 diák vett részt, (14-18 évesek) a foglalkozásokon, a Burattino Általános-, Szakképző Iskola és Gyermekotthonból és Tüskevár Iskolából érkeztek. Mindkét intézmény az úgynevezett második esély iskolák közé tartozik, vagyis olyan gyerekek tanulnak ezekben az intézményekben, akik a normál iskolarendszerből tanulási-, személyiségbeli-, családi-, vagy szociális problémáik miatt kihullottak. Ezek az iskolák új lehetőséget kínálnak számukra a társadalmi reintegrációhoz.

A foglalkozássorozat legfőbb célkitűzése az olvasás igényének kialakítása könyvtári környezetben, a nyelvi és kommunikációs készségek fejlesztése, illetve törekvés a kulturális, szociális hátrányok felszámolására és a kortárs csoportba történő visszavezetésre volt. Habár csak négy alkalomból állt a sorozat e pályázati ciklusban, mégis óriási eredményeket értünk el: mindegyik alkalom telt házzal működött, a gyerekek szívesen vonódtak be a foglalkozások menetébe, aktívan és kreatívan hajtották végre a feladatokat, el merték mondani a véleményüket, nem riadtak vissza attól, hogy kérdezzenek, szívesen vettek kézbe és használták a feladatok megoldásához könyveket, rövid szövegrészleteket, ismerkedtek a könyvtár különböző gyűjteményeivel, termeivel.

II. Képzések idősebbek számára – Internet-tanfolyamok

Időpontok: 2012. október 15-17., november 26.,27., 29., december 10-12., 2013. március 4-6., 11-13., 18-20., április 8-10., 15-17., 22.,23., 25., május 15., 22., 29.

Helyszín: Központi Könyvtár, Oktatóterem

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Központi Könyvtára 2002 májusában kezdte meg a lakosság oktatását internet-használati és információkeresési tanfolyamok keretében. Ebben a pályázati ciklusban a kezdő szintről induló internet-használati és információkeresési tanfolyamokon kívül haladó csoportok is indultak, akik megismerkedhettek a Web 2.0 alkalmazásaival és az online világ lehetőségeivel, illetve egy másik típusú tanfolyamon az E-ügyintézés lépéseivel, szabályrendszerével.

A tanfolyami időpontokat plakáton, közösségi oldalakon, illetve a könyvtár honlapján hirdettük. Összesen 10 használóképző tanfolyam megtartására volt lehetőség, amelyen 120 hallgató vett részt. Tapasztalataink szerint a tanfolyam befejezése után a résztvevők meg tudják fogalmazni saját információszükségletüket, önállóan el tudnak indulni, hogy megtalálják a nekik megfelelő információt, magabiztosan tudnak belépni a könyvtári adatbázisokba. Sokan egy korábbi hallgató ajánlása alapján keresnek fel bennünket. A jelentkezők száma meghaladja tanfolyami férőhelyeink számát.

Elsősorban azok számára szervezzük tanfolyamainkat, akik koruk miatt az iskolai oktatás során még nem találkozhattak az internettel, de rájöttek arra, hogy a számítógép használata már elengedhetetlen a mindennapok során. Az elmúlt évben egyre erősebb igényként jelentkezett az e-ügyintézés megtanulásának szándéka – a könyvtárat használó egyéni vállalkozók, illetve azok, akik a nyomtatott forma kitöltése és sorbaállítás helyett az online ügyintézésrel megpróbálnának, kérték a lehetőséget.

Kiemelt célunk volt, hogy a tanfolyamok résztvevői megismerjék a számítógép működésének alapjait, felhasználói szinten kezelni tudják a szövegszerkesztő programot (Microsoft Word), megismerjék az Internetet, annak részeit (kiemelve a levelező programokat, illetve a www-t), információkeresés céljából tudják az Internetet használni, magabiztosan tudjanak az e-ügyintézés részeként a különböző kormányzati portáloldalakra belépni és hivatalos ügyeiket intézni, tisztában legyenek a Web 2.0 nyújtotta lehetőségekkel.

Az oktatási tematikát több éve hatékonyan alkalmazzuk – a csoport tudásszintjéhez és az óraszámhoz igazítva. A képzés saját, jól felszerelt oktatótermünkben zajlik, 3 nap - 15 óra alatt, két oktató könyvtáros segítségével. A csoportos foglalkozás keretein belül a gyakorlati időben van lehetőség egyéni segítségadásra is, így a résztvevők azonos ismeretekkel távoznak a foglalkozás végén.

Budapest, 2013. július 15.

Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár